

Palkkaus tehtävien muuttuessa

Heidi Laurila
Edunvalvonta-asiantuntija
Tehyn edunvalvontatoimiala

Kunta-alan palkkausjärjestelmä

- Tehtäväkohtainen palkka
- Henkilökohtainen lisä (harkinnanvarainen)
- Työkokemuslisä (5 vuotta 3 % / 10 vuotta 8 %)
- Tulospalkkio (ei pakollinen)

Lisäksi voidaan maksaa muita lisiä tai palkanosia esim.

- Rekrytointilisä
- Kertapalkkio
- Kielilisä

Tehtäväkohtainen palkka

- Hinnoitteluliitteissä sovittu vähimmäispalkat, fysioterapeutin vähimmäispalkka eli peruspalkka 03HOI030: 2300,83 €
- Tehtäväkohtainen palkka määräytyy tehtävän perusteella, ei työntekijän koulutuksen perusteella
- Yleensä tehtäväkohtainen palkka on suurempi kuin hinnoittelun mukainen peruspalkka
- Fysioterapeutin tehtäväkohtainen palkka 2449 € , koko maa keskiarvo (Tehyn julkaisu: Kunta-alan palkat 2018)

Tehtäväkohtainen palkka

- Perustuu tehtävien vaativuuteen
- Vaativuuden arviointia varten tulee olla tehtäväkuvaus
- Vaativuuden arviointijärjestelmät työnantajakohtaisia
- Yleensä 3-5 tasoinen järjestelmä
- Tasojen tai korien väliset erot yleensä muutamasta eurosta 100 euroon

Miten toimin kun tehtävät muuttuvat

- Yhteys luottamusmieheen jo siinä vaiheessa, kun muutosta suunnitellaan
- Luottamusmies käy neuvottelut palkan tarkistamisesta
- Mikäli suunniteltu muutos on niin olennainen, ettei se vastaa työsopimuksessa sovittua, ei työnantaja voi toteuttaa muutosta ilman työntekijän suostumusta (esim. rajattu lääkkeenmääräminen)
- Yleensä muutokset sellaisia, joita työnantajalla on oikeus muuttaa ilman suostumusta

... jatkuu

- Työntekijän tehtäväkuvaus on kuitenkin päivitettävä aina kun tehtävä muuttuu / on muuttunut vähäistä merkittävämmiin ja samalla arvioitava, onko tehtävä muuttunut niin olennaisesti, että se edellyttää palkan tarkistamista

Ei-olennainen muutos

- Vaikka muutos ei olisi olennainen, tulee arvioida muutoksen vaikutus tehtäväkohtaiseen palkkaan
- Kyseessä voi olla lisätehtävä- ja tai lisävastuu, uusi tehtävä voi kuulua myös ylemmälle TVA-tasolle
- HUOM! KVTES liite 3 palkkahinnoittelun soveltamisohje viimeinen kappale: Toimintojen uudelleenjärjestelyt ja tehtäväjaon muutokset → palkkahinnoittelun yhteydessä seurataan ja tuetaan PALKKAUKSELLISESTI tehtäväjaon kehittämistä ja uudistamista huom. Kyse voi olla myös olennaisesta muutoksesta

Olennainen muutos tehtävissä

- Palkkaa tarkistetaan jos tehtävä muuttuu olennaisesti
- Ei koske alle 2 viikon sijaisuuksia
- Ylöspäin tarkistettava muutoksesta lukien
- Alaspäin aikaisintaan 8 viikon kuluttua muutoksesta (paitsi jos siirto tapahtuu työntekijän aloitteesta tai lomautustilanteessa)
- Jos muutos on määräaikainen, palkka palaa normaaliksi, kun muutos loppuu
- Jos tilapäiset muutokset (esim. tilapäinen esimiesvastuu) on otettu huomioon tehtäväkohtaisessa palkassa, palkka ei muutu tehtävien muuttuessa tilapäisesti sovitulla tavalla

Milloin muutos on olennainen?

- Toiseen virkaan tai tehtävään siirtyminen on aina olennainen muutos (esim. sh → oh, lh → sh)
- Fysioterapeutin suoravastaanotto
- Rajattu lääkkeenmäärääminen aina olennainen muutos, vaatii mm. Valviran yksilöintitunnuksen

Olennaisen muutoksen piirteitä

- Uusi tehtävä vaatii lisäkoulutuksen esim. haavanhoidon erikoistumisopinnot 30 op., vastaanottohoitajan erikoistumisopinnot 30 op. saattohoidon erikoistumisopinnot, sonografiaopinnot ym.
- Lisäkoulutus voi olla myös lyhempi työnantajan itsensä järjestämä koulutus johonkin tiettyyn tehtävään
- Mikäli edellytetään lisäkoulutusta, tulee se huomioida palkassa

... jatkuu

- Uusi tehtävä vaatii ”vastuulääkäarin luvan”
- Uusi tehtävä on edellyttänyt muutoksen laissa esim. rajattu lääkkeen määrääminen, synnytyksen jälkitarkastus
- Uuden tehtävän myötä itsenäinen päätöksenteko lisääntyy huomattavasti esim. kansansairaudesta vastaaminen koko alueella

- KVTES:n mukaan palkan tulee olla suhteessa tehtävien vaativuuteen
- Esim. suoravastaanottoa tekevän fysioterapeutin palkka ei voi olla KVTES:n alarajan mukainen tai vain vähän enemmän

Palkan tarkistaminen yksityisellä sektorilla, TP-TES

Tehtäväkohtainen palkanosa:

1. Vaativuusryhmän palkka, kunkin vaativuusryhmän vähimmäispalkka on ko. ryhmän taulukkopalkka. (VR 1- VR 5b)

2. Mahdollinen erityistekijä ja siitä maksettava korvaus. *Työpaikalla on määriteltävä, palkkaa korottavat erityistekijät* eli mitä erityistekijöitä työpaikan työntekijöiden työtehtäviin sisältyy. (työn edellyttämä työkokemus, tiimivetäjän tms. osittainen esimiesvastuu, taloudellinen vastuu, työn edellyttämät erityistaidot esim. kielitaito, erityinen koulutus)

3. Henkilökohtainen palkanosa. Työntekijälle voidaan maksaa henkilökohtaista palkanosaa esim. hyvän työssä suoriutumisen perusteella.

4. Henkilökohtaisen palkanosan vuosisidonnainen takuun perusteella työntekijän henkilökohtaisen palkan on oltava 4 palvelusvuoden täytyessä vähintään 6 % työntekijän tehtäväkohtaisesta palkasta ja 7 palvelusvuoden täytyessä vähintään 11 % työntekijän tehtäväkohtaisesta palkasta. HUOMIO: kyse on takuusta, jos työntekijä saa jo muuta henkilökohtaista palkkaa, ei osuus tule maksettavaksi.

Vaativuusryhmittelyn soveltaminen

- Työ kuuluu siihen vaativuusryhmään, joka vastaa työtehtävän edellyttämää osaamista ja muuta tehtävän vaativuutta (VR 1-5b). Tavanomaisesti ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneet kuuluvat VR4.
- Jos tehtävä perustehtävää vaativampi, voidaan tehtävä sijoittaa vaativuusryhmään VR5. Lisäksi on maksettava terveystalouden työsopimuksen mukainen erityistekijälisä.

Erityistekijälisät

- Terveyspalvelualan työehtosopimus edellyttää, että työtehtävän sisällön poiketessa vaativuusryhmän tavanomaisista tehtävänsisällöistä ja vaativuusryhmän töiden normaalista vaativuustasosta, palkan määrää on korotettava erityistekijälisällä.
  - Jokaisella työpaikalla on määriteltävä palkkaa korottava erityistekijät.
- Jos tehtävän vaikutus ja vastuu on merkittävä ja tehtävään sisältyy erityisalueen asiantuntijavastuuta, tämä on huomioitava erityistekijälisän euromääräisestä tasosta sovittaessa.

Erikoistumiskoulutukset

- Erikoistumiskoulutusten tavoitteet ja sisällöt määritetty valtioneuvoston asetuksessa (1438/2014)

Tavoitteita:

- kykenee toimimaan vaativissa asiantuntijatehtävissä
- saavuttaa asiantuntijuuden edellyttämän syvällisen erityisosaamisen tai monialaisen kokonaisuuden hallinnan;
- osaa arvioida ja kehittää erityisalansa ammatillisia käytäntöjä perustuen tutkimukseen tai taiteellisen toiminnan menetelmiin;
- kykenee toimimaan yhteisöissä ja –verkostoissa
- oman erityisalansa asiantuntijana

- Edelleen myös muita erikoistumiskoulutuksia
- Koulutusten laajuus yleensä 30 op.
- Tehyn sivuilla on asiakirja, johon koottu yhteen kaikki erikoistumiskoulutukset ja tietoa siitä, minkälaisiin tehtäviin koulutuksen suorittaneet ovat sijoittuneet sekä suositus siitä, minkälaista palkkaa tehtävästä tulisi maksaa

Työstä kieltäytyminen

- Terveystenhuollon ammattihenkilö on velvollinen kieltäytymään sellaisesta, mitä hän ei OIKEASTI hallitse ja osaa
- Mikäli hallitsee uuden tehtävän ja työnantaja määrää tekemään, ei pidä kieltäytyä
- **Ammattiosasto voi tarvittaessa ilmoittaa työnantajalle, että työntekijät eivät ko. tehtävää tee, tällöin yksittäinen työntekijä ei joudu vastuuseen, tämä toimenpide kuitenkin harkiten!**

Tehtävämuutosten vaikutus palkkaan

- Tehtävämuutoksia suunniteltaessa info luottamusmiehelle
- Luottamusmies käy palkkaneuvottelut jäsenten puolesta
Uusi tehtäväkuvaus, verrataan entiseen, arvioidaan vaativuusmuutosta ja tarvetta palkankorotukselle

... Jatkuu

>>>

- Perusteltava työnjaon merkitys työnantajan / organisaation toiminnalle talouden ja hoitoketjujen sujuvuuden kannalta
  - **Työnantajalle säästöjä**, toiminnan tuloksellisuus paranee
- Muissakin muutoksissa voi arvioida palkkausvaikutuksia
- Miten palkkaa korotetaan?
  - 1.) Jos työn vaativuuden arviointijärjestelmä toimii ja huomioi vaativuusmuutokset, korotus tva-palkkaan
  - 2.) Maksetaan tehtäväkohtaista erillislisää x euroa
  - 3.) Maksetaan toimenpidepalkkioita, käyntipalkkioita tms. (kertapalkkio)

Selvitettävä etukäteen, mikä toisi parhaan lopputuloksen

Kiitos!

